

Enstitüsü : Fen Bilimleri
Anabilim Dalı : İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı
Programı : İç Mimarlık
Tez Danışmanı : Yrd. Doç. Didem BAŞ
Tez Türü ve Tarihi : Yüksek Lisans – Ocak 2012

ÖZET

ENGELSİZ MEKAN KAVRAMININ ŞEHİRİÇİ DENİZ TAŞIMA ARAÇLARINDA İNCELENMESİ: “İSTANBUL ÖRNEĞİ”

Seval Özgel

Bu çalışma engelsiz mekan kavramını şehiriçi deniz taşıma araçlarında İstanbul örneği üzerinden incelemektedir. Deniz ulaşımının dünyadaki, Türkiye'deki ve İstanbul'daki önemi vurgulanmıştır. Deniz ulaşımında toplu taşıma araçlarının kullanımının önemi üzerinde durulmuş ve kullanıcı gereksinimlerini bu hizmetten yararlanmakta olan tüm bireyler için karşılayabilecek bir deniz taşıma aracı özeline doğru tasarımı etkileyen kavram altlıkları ve kapsam araştırılmıştır. Bu aşamada ulaşılabilirlik boyutları göz önünde bulundurularak kullanıcı gruplarının özel ihtiyaçları tanımlanmıştır.

Çalışmada engelsiz mekan kapsamı genelden özele ölçek bütünlüğü anlamında ele alınmış ve böylece iskele çevresi, iskele iç mekanı ve deniz aracı mekanları tasarım alt başlıkları olarak belirlenmiştir. Çalışmada Türk Standardları ve ADA (American Disability Acts) Standartları kullanılmıştır. Çalışmada İstanbul'da yaşayan, deniz araçları kullanan veya kullanmak isteyip erişemeyen engelli kullanıcılara ulaşılmış ve anket uygulanmıştır. Yapılan değerlendirme sonucu kullanıcı beklenti ve yaklaşımlarının belirginleştiği kanaatine varılan yorumlara tez içerisinde yer verilmiştir.

Çalışmanın İstanbul örneğinde olduğu gibi engelsiz mekan kavramı ile kolay ulaşım ağı niteliğine sahip deniz taşımacılığının kenti yaşanılır kılmaya önceliğine ve denizde seyretmenin yaşam kültürü ile güçlü etkileşimine katkı sağlaması beklenmektedir. Bu beklenti doğrultusunda tasarım-üretim-uygulama bütünlüğünü oluşturan ilkelerin belirlendiği standartların hazırlanması sonraki çalışmaların konusu olarak amaçlanmaktadır.

Anahtar Sözcükler: engelsiz mekan, ulaşılabilirlik, deniz araçları, toplu taşıma

University : Istanbul Kültür University
Institute : Institute of Sciences
Department : Interior Architecture and
Environmental Design
Programme : Interior Architecture
Supervisor : Asst. Prof. Didem BAŞ
Degree Awarded and Date : MSc – January 2012

ABSTRACT

THE BARRIER FREE SPACE CONCEPT IN PUBLIC MARINE VEHICLES: “İSTANBUL CASE STUDY”

Seval Özgel

This study analyzes the criteria for the barrier free space concept in public marine vehicles as İstanbul case study. The importance of maritime transportation in the world, in Turkey and especially highlighted in Istanbul. It emphasizes the importance of public transportation in maritime transport. For all individuals who benefit from this service, doing research on scope of design and concepts to satisfy user needs. At this stage considering extends of accessibility are defined groups of users with special needs.

In this study scope of barrier-free space concept is discussed from general to specific. In the study TS (Türk Standardları) and ADA (American Disability Acts) standards are used. In the study, users with disabilities were applied the survey who live in İstanbul and use or want to use marine vehicles. As a result of the evaluation, comments about user expectations and approaches have been included in the thesis.

As the concept of barrier-free space in the case of the study in Istanbul, easily accessing to maritime transport to make sense as a valuable contributing to sea culture. According to this expectation, installation of the design guides, which are determined by the design-manufacturing-implementation standards, are intended as a subject of subsequent studies.

Key Words: barrier-free space, accessibility, public marine vehicles